

Науково-дослідний
інститут правотворчості
та науково-правових
експертиз Національної
академії правових наук
України

ЦЕНТР
українсько-європейського
наукового співробітництва

Науково-дослідний інститут правотворчості
та науково-правових експертиз
Національної академії правових наук України
Центр українсько-європейського наукового співробітництва

Всеукраїнське науково-педагогічне
підвищення кваліфікації

**ВИКЛАДАННЯ ПРАВА
В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ:
ВИКЛИКИ ВІЙНИ
ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ**

1 травня – 11 червня 2023 року

Видавничий дім
«Гельветика»
2023

До питання про застосування аксіологічного методу в цивілістичних дослідженнях	
Музика Т. О.	95
Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти у закладах вищої освіти: актуальні питання	
Овчаренко О. М.	98
Організація та вимоги до безпеки проведення освітнього процесу під час воєнного стану в Україні	
Олійник О. О.	102
Сучасний університет: в пошуках первинного значення освіти	
Панова Л. В.	106
Медіація як альтернатива розгляду справ у суді	
Половченя А. Б.	110
Кейс метод як метод вивчення кримінально-правових дисциплін в умовах воєнного стану	
Попович О. В.	113
Адміністративно-правові особливості функціонування механізмів публічного управління сталим розвитком регіонів	
Рагімов Фаїр Вагіф огли	116
Використання кейс-методу у навчанні та науковій діяльності правників	
Рарицька В. Б.	118
Активізація роботи студентів під час семінарського заняття шляхом використання практикума з дисципліни	
Рибачек В. К.	120
Доступ до правосуддя в умовах карантину та правового режиму воєнного стану в Україні	
Рижик С. О.	123
Реформування та інтернаціоналізація правової освіти в Україні	
Росавіцький О. О.	127
Що не так з оцінкою доказів на стадії досудового розслідування?	
Ряшко О. В.	129
Проблематика викладання юридичних дисциплін у ВНЗ на тимчасово окупованих територіях після їх деокупації	
Савченко В. О.	133
Зарубіжний досвід у сфері протидії торгівлі людьми	
Сперкач Н. А.	136

level: case of Ukraine) / Рада Європи, Центр дослідження проблем верховенства права та його втілення в національну практику України НУ «Києво-Могилянська академія». Київ, 2020. 144 с.

4. Офіційне інтернет-представництво Президента України. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.president.gov.ua/documents>

РЕФОРМУВАННЯ ТА ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ПРАВОВОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Росавіцький О. О.

*старший викладач кафедри конституційного права
та теоретико-правових дисциплін
Білоцерківський національний аграрний університет
м. Біла Церква, Київська область, Україна*

Зазвичай, коли заходить розмова про питання інтернаціоналізації освіти, то мається на увазі освітній процес, його організація, програма того чи іншого курсу, тощо. Так, припадає на згадку ініціатива экс-міністра освіти запровадити навчально-освітню програму в галузі права використовуючи досвід провідних вузів США, Великої Британії, при цьому нехтуючи або не розуміючи того, що наші країни відносяться до різних правових систем світу...

Саме тому хотілось акцентувати увагу на тому, що як і будь яке реформування, а тим більше в сфері освіти, потребує зважених і послідовних кроків. В першу чергу слід проаналізувати власне ті надбання, що ми маємо в побудові відповідного навчального процесу, всі його позитивні так і негативні елементи, програми конкретних дисциплін, що викладаються, то що. І лише після відповідного аналізу слід вирішувати питання як усунути негатив і покращити позитив, що є присутніми, в тому числі запозичуючи досвід інших провідних країн світу. Так, на думку автора цієї доповіді, було б доцільно запозичити досвід правової освіти ФРН, що до практичної підготовки майбутніх правників.

Окрему увагу, на думку автора, слід було б звернути на програми курсів, в першу чергу, фундаментальних дисциплін, зокрема таких як теорія та історія держави і права.

Так, як зазначає професор О.Д. Тихомиров: «Основні тенденції світового та вітчизняного суспільного розвитку, стратегія інтеграції

України у європейську спільноту, поглиблення відповідних державних і правових трансформацій зумовили появу нових орієнтирів, стандартів та цінностей, що визначають й загальну спрямованість реформ правоохоронних органів України, Міністерства внутрішніх справ зокрема, якість та ефективність яких неможлива без кардинальних змін у системі кадрового забезпечення, підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації правоохоронців. Так, Стратегією сталого розвитку «Україна 2020», «Концепцією першочергових заходів реформування системи Міністерства внутрішніх справ», «Стратегією розвитку органів внутрішніх справ України» серед основних пріоритетів удосконалення сфери внутрішніх справ виокремлено й зміну підходів до добору, атестації, підготовки персоналу органів правопорядку. Нові вимоги до персоналу органів внутрішніх справ закріплено в Законах України «Про Національну поліцію», «Про Національну гвардію», Кодексі України «Про цивільний захист» та інших нормативно-правових актах» [1, с. 6].

Також є певні питання, що до викладення курсів з історії держави і права. На власну думку автора, слід би було запровадити предмет саме з такою назвою, а не дзеркальне відображення радянських часів, у вигляді історії держави і права України чи історії держави і права зарубіжних країн. Україна, поряд з іншими країнами Європи пройшла свій власний державний шлях розвитку, про те, завжди будучи учасником європейської спільноти, творячи її і власну історію та державність.

Погоджуюся з думкою професора Калиновського: «Історія держави і права у сучасний період – актуальна і значима. Це пояснюється зростаючим інтересом людей до минулого, до історії в цілому, а також тим великим значенням, яке має історико-правове знання для вирішення глобальних завдань, що постають перед суспільством у XXI ст. Історія держави і права своїм змістом звернена у минуле, але своєю політичною спрямованістю вона націлена на сьогоднішній та у майбутнє, зокрема дає можливість не тільки глибше зрозуміти державно-правові реалії сучасності, а й відкривати нові закономірності розвитку держави та права, прогнозувати подальші тенденції розвитку державно-правових інститутів. Сучасний процес державотворення в Україні вимагає ретельного вивчення та усвідомлення всього досвіду, набутого людством у розбудові держави і формуванні права» [2, с. 4].

Коли мова заходить про інтернаціоналізацію юридичної освіти, то хотілося б звернути увагу на міжнародні правові угоди учасником яких є і наша Країна.

Література:

1. Теорія держави і права : навчальний посібник / за загальною редакцією доктора юридичних наук, професора Гусарева С. Д., доктора юридичних наук, професора О. Д. Тихомирова. Київ : Освіта України, 2017. С. 6.

2. Історія держави і права зарубіжних країн : навчальний посібник / [О. М. Джужа, Т. А. Третякова, В. С. Калиновський та ін.]. Київ, 2012. С. 4.

ЩО НЕ ТАК З ОЦІНКОЮ ДОКАЗІВ НА СТАДІЇ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ?

Ряшко О. В.

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри кримінального процесу та криміналістики
Львівський державний університет внутрішніх справ
м. Львів, Україна*

Прийнятий у 2012 році КПК України складається із окремих положень англосаксонського, французького, німецького і «уламків» радянського кримінального процесу. Саме тому у ньому з'явилась низка раніше не відомих національному законодавству фундаментальних положень, які стосуються... проблеми доказів, доказування. На жаль вони не завжди узгоджуються та навіть конкурують із нормативними залишками радянського кримінального процесу. Наявне у чинному КПК України визначення доказування як збирання, перевірка та оцінка доказів спрощує його зміст... Водночас спотворюється природа доказів у кримінальному провадженні. Для професіоналів зрозуміло, що збираються не докази, а відомості про сліди вчиненого соціально протиправного і суспільно небезпечного діяння [1, с. 151–152].

Стаття 94 КПК містить припис щодо оцінки доказів у кримінальному процесі, який зобов'язує слідчого, прокурора, слідчого суддю та суд які за своїм внутрішнім переконанням, яке ґрунтується на всебічному, повному й неупередженому дослідженні всіх обставин кримінального провадження, керуючись законом, оцінювати кожний доказ із точки зору належності, допустимості, достовірності, а сукупність зібраних доказів – з точки зору достатності та взаємозв'язку для